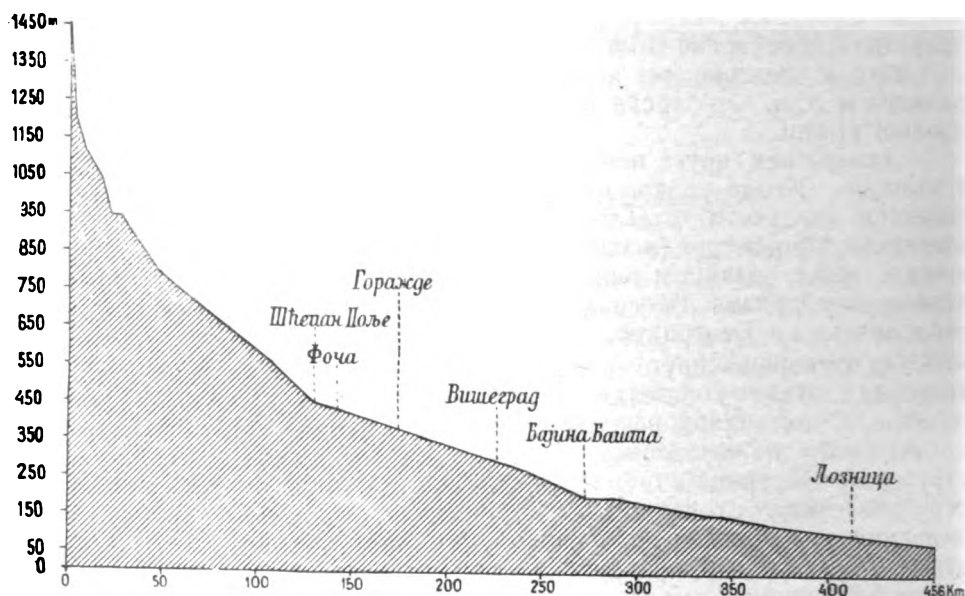

УЗДУЖНИ ПРОФИЛ ДРИНЕ.

За горњи ток Дрине не постоје наше специјалне карте, и због тога сам се при изради овог профила служила специјалним картама аустријског ђенералштаба, у размеру 1 : 75.000.

Пошто је Дрина врло дугачка, то сам дужину на оригиналном профилу смањила на размер 1 : 300.000, а да би се и мањи прегиб могли да изразе, висине сам повећала на размер 1 : 3.000. Профил се овде публикује у размери 1 : 4.000.000.

Уздужни профил Дрине са Таром

Размер за дужине 1 : 4,000.000; за висине 1 : 20.000.

Подаци са тог оригиналног профила унети су у следећу таблицу. У њој је изнет пад про миле за различне дужине речног тока.

Висина	Дужина тока	Пад
1450—1100 м.	9 км.	38,88‰
1100—1040 м.	11 "	5,5 "
1040—945 м.	8 "	11,87 "
945—904 м.	11 "	3,7 "
904—800 м.	12 "	8,7 "
800—750 м.	16 "	3,1 "
750—578 м.	36 "	4,8 "
578—547 м.	15 "	2,06 "
547—454 м.	18 "	5,15 "
454—427 м.	11 "	2,45 "
427—361 м.	22 "	3,— "
361—269 м.	99 "	0,92 "
269—204 м.	30 "	2,16 "
204—201 м.	16 "	0,16 "
201—152 м.	48 "	1,02 "
152—150 м.	8 "	0,25 "
150—116 м.	21 "	1,61 "
116—81 м.	57 "	0,57 "

Према овим подацима може се Дрина поделити на три дела: први део од 1450 до 427 м. висине на дужини од 144 км има пад $7,08\text{‰}$; други део од 427 до 150 м. висине, на дужини од 235 км. има пад од $1,19\text{‰}$; и трећи део од 150 до 81 м. висине, на дужини од 78 км. има пад $0,87\text{‰}$.

Целокупан пад Дрине од 1450 (т. ј. од извора Таре) до 81 м. висине (т. ј. до ушћа) на дужини од 456 км. износи $3,00\text{‰}$.

Доњи, трећи део тока представља долину Дрине, која се развила на дну залива панонског језера; други, средњи, и први, горњи део Дрине представљају стару реку и долину, која је постојала у доба панонског језера.

Али се из горњих специјалних података види како се смењују дужине слабијих и дужине јачих падова: испод токова са слабијим долазе токови са јачим падовима: после пада од $5,5\text{‰}$ долази пад од $11,87\text{‰}$; после пада од $3,7\text{‰}$ долази пад од $8,7\text{‰}$; даље низводно, после пада од $0,92\text{‰}$ долази пад од 2,16 и т. д. Само у доњем току Дрине од висине 150 до 81 м. пад је континуалан. У средњем току констатује се како вишеградска котлина има пад од 0,92, а клисура испод ње пад од 2,16; даље бајино-баштанска котлина има пад од 0,16, а клисура испод ње пад од $1,2\text{‰}$. У горњем току Дрине испод њеног изворног дела види се иста смена јачих и блажих падова; блажи падови овде вероватно одговарају ерозивним проширењима, а јачи клисурама.

Радмила Б. Живковић.

О СТАНОВНИШТВУ ШТИПА

У Штип је, још пре доласка Турака, досељено становништво из Ежиграда, вароши која је постојала северно од Штипа. Ежиград је изгубио значај услед напретка Штипа у то доба. И данас има у Штипу потомака тих досељеника, као што су Аџи-Мустаовци (Мутановци и Мачковци).

После доласка Турака Штип је почео губити своје становништво. Једни су побегли у кратовску област, где су основали насеље Пробиштип, које и данас постоји; други су поубијани, и у Штипу је остало мало људи. Тада су се у Штип почели досељавати Турци из Мале Азије, а ускоро они су почели доводити и насељавати хришћане из околине. Од доласка Турака па до краја 18. века варош је била насељена поглавито Турцима.

Од краја 18. века хришћански се живаљ почео више досељавати у варош, због зулума и несигурности на селу. Имућнији људи су се насељавали у Новом Селу, предграђу Штипа, а сиромашнији, који нису имали могућности да себи подигну кућицу овде, склањали су се код богатих бегова, којима су обрађивали земљиште и вршили кућевне послове, а у накнаду за то добијали стан и храну. Убрзо су око беговских кућа постале мање колоније, у којима су живели ови сиромашни досељеници; оне су се називале дворовима. Таквих је дворова било више, али се памте имена само овима: Поптошев Двор и Големи Двор. Последњи је обухватао читаву махалу, и имао две капије. Средином 19. века уништена су многа хришћанска села у околини, и становништво се из њих настанило у Штипу.